

quid præterea ab homine Christiano amplius A
dici possit. Nec minore doctrina atque eloquen-
tia vite nostre inconstantiam profectus est: de
qua, si rationes eius accuratè perpendas, inue-
nies, hoc solum expectatio nos latet, præsens au-
tem, aut nihil est, aut certè momento effluit,
reliquum est, ut si quos commemorare veli-
mus, eos fuisse dicamus.

Furigitur, quando autem? non dixit, Et for-
tassis ne nos quidem scire necessarium, aut vile
est arbitratus, nam siue dudum, siue non ita pri-
dem è vivis excesserit, omnino nihil refert. Nam
eius rei, quæ esse desierit, nullum discrimen esse
potest, quemadmodum nec comparatio, quare,
nec diuturnitate temporis seu iunior erit, nec B
breuitate vicinior rebus præsentibus habebitur.
quæ iam non sunt, perinde sunt, ac si nunquam
extiterint. Quemadmodum enim, quo tempore
Moyse florebat, Ægypto portentis atque ter-
roribus insultans, Elcana, neque semorus, ne-
que proximus illi ætati dici potuit, cum is om-
nino non esset: ita nec nunc quidem ex quo su-
perstes esse desit, nam quod fuisse, futurum ue
esse à nobis dicitur, id si spectes accuratius, re-
uera citra mentis operationem nihil est, ut docet

S. Isidorus
Hispal. lib. S. Isidorus sentent. 1. c. 7. at in animo est quæ-
dam motus cæli relatio, quam nos comminisci-
mur, quæ profectò rei, quam fuisse, forèue
dicimus, nihil affert præterea. Quamobrem lib-
er admirari illud quàm nullius momenti sit,
quòd esse aliquando creditum est, cum, ex quo
fuisse incipit, sic protinus elabatur, ut non aliter
quàm memoria retineri possit. Quæquam quod
dico non esse, de præsentis sæculo intelligendum
est. Nam apud Deum, superest, & erit, nec vllò
vinqum tempore sui detrimentum patietur.
Virtus enim perire non potest, quemadmodum
& Horatius dixit lib. 3. carm. ode 2.

**Sancti inter-
rire non pos-
sunt.**
Horatius
lib. 3. carm.
ode 2.

Sapient.

Sapient.

Sapient.

Herodorus
in Thalia.

*Virtus, recludens immeritis mors
Cælum, negat atque serena:
Cæcisque vulgares, & vdam
Spernit humum fugiente penna.*

At contra, *Sper impij*, inquit Sapiens, c. 5. *tanquam lanugo est, quæ à vento tollitur: & tanquam spuma gracilis, quæ à procella dispergitur: & tanquam fumus qui à vento diffusus est: & tanquam memoria hominis cuius dicit præterierit. Iusti autem, ut idem ipse testatur, in perpetuum vivunt, & apud Dominum est merces eorum, & cogitatio illorum apud altissimum. Ideo accipient regnum decoris, & diadema speciei de manu Domini: quoniam dextra sua teget eos, & in brachio sancto suo defendet illos. Tametsi nec sæculo quidem mortui videri possunt, quibus tam nobile epitaphium in monumentis scripturarum, ad posteritatis memoriam, Spiritus sanctus posuit: in quibus semper rediuivam eorum virtutem, & exemplo perpetuo futuram admittamur. Cum quibus si Æthiopum sepulchra vitrea conferas, non fragiliora illa solum, verum etiam obscuriora cælebis. Quid enim eque ad nominis gloriam facit, ut scripturarum comendatio: de sarcophagis autè, seu potius vitreis Æthiopum Macrobiotum reconditoris, ne forsân ignores, in hunc modum Herodorus scribit lib. 3. Post in enclam solis, ad extremum inspexere eo-*

rum sepulchra, (nimirum Isthophagi illi, quos ad explorandum Cambyses Rex Persarum miserat) quæ dicuntur è vitro esse constructa, hunc in modum. Postquam mortuum, siue Ægyptiorum, siue aliorum more arefecerunt, totum gypso inducunt, picturæque exornantes, præsentat, quoad fieri potest, eius effigiem. Deinde cipsum ei è vitro, quod apud illos multum est, & facile effoditur, circumdant: in cuius medio mortuus interlucet, nihil neque odoris ingrati, neque fœditatis vllius exhibens, sed omnia illi ipsi mortuo similia habens. Hactenus Herodorus. Verùm hæc, ut possint nativum atque germanum vultus colorem referre, & oris lineamenta æmulari: virtutem tamen ac cæteras animi dotes nunquam assequentur, quarum tamen pulcherrimam speciem ad vivum Scriptura depingit. Tanta rei nobis fidem facit eadem dictio *fuit*, quæ probè intellecta, non minimam ad virtutis studium cohortationem in se cõtinet. Admonere namque nos videtur, quòd tametsi corporis compages morte solvatur, rerum tamen gestarum etiam post mortem memoria vigeat. Illa namque supremo funeri superstes manet, nec recedentes reliquias aboleri sinit: sed longè post obitum posteritati præsentem exhibet, quem mors absumperat. Nec id modò, verum etiam præ clara facinora miris laudibus exornat; in scelera verò, si quæ paulò atrociora sunt, acriter inuehitur (nam mediocria obliuio premit) ita ut tametsi non esse aliquando contingat, non fuisse tamen videri memoria non permittat. Quo circa famè seruiendum est, neque tam spectandum quid nunc simus, quòd citò preterit, quàm quid fuisse olim dicamur, quòd nunquam interit. Quòd si fama tanti habenda est, quanti illum summi viri semper esse duxerunt, qui illam, quoties se-
dit occasio, propriè vite meritò prætere-
runt, ut potè longissimam breuissimè, citò que
interire perpetuò duraturam: quanti obsecro,
æterna salus est imanda erit? nam, ut demus fa-
mam illam decus esse præstantissimum, eandem
que apud posteros perseveraturam diutissimè,
nunquam tamen ad mortuos illa pertinebit, aut
sensum illius aliquem percipient, postquam vita
exciderint. At verò florens & beatus ille status,
qui nos hinc profectòs suo sinu excipiet, fove-
bitque perpetuò, qua parte interire non possumus,
incredibili quadam felicitate cumulabit.
Quo sit planè, ut mihi persuadè nihil prius, ni-
hil antiquius cuiquam esse debere, quàm ut ma-
turi, non solum famè sue, sed etiam salutis æterni-
tati prospiciat: ad quem sponte currenti etiam
illud *fuit* calcare poterit. Nam quid aliud
significare putes, quàm citò tempus præteritu-
rum ni properes? quo claspò, iam frustra speres
te posse quicquam proficere. Nam vita quidem
in actione consistit, mors verò paralysis quedam
est, animeque defectio. Itaque, tantisper dum
vitam agis, operari licet, pietatem colere, me-
ritorumque cumululum augere. At vbi mors iners
& otiosa te occupauerit: tum si quid paraueris,
eo vti licebit, laborumque tuorum mercedem
repetere: quòd si otio, ac deliciis indulgens, inu-
tiliter tempus contingeris, scias quod præteritum
est, non posse reuocari, nec futurum penitentiam

*Non tam
spectandum
quid nunc
simus quàm
quid fuisse
postea dica-
mur.*

*Vita præsen-
si fama præ-
ferenda est:
fame, vi-
aeterna.*